

5. Методичні рекомендації щодо формування регіональних стратегій розвитку [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.nau.ua>. – Назва з екрана.
6. Матвієнко В. П. Банки: стратегія відтворення економіки / В. П. Матвієнко // Філософсько-економічні погляди / В. П. Матвієнко, П. В. Матвієнко. – К. : Наук. думка, 2003. – С. 56–65.
7. Стратегія економічного та соціального розвитку Одеської області до 2020 року : монографія / А. І. Ковальов, В. А. Карпов, Н. В. Сментина. – Одеса : Астропринт, 2011. – 80 с.
8. Офіційний рейтинг банків України на лютий 2012 г. (Український банківський портал) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://banker.ua/officialrating/active/active/02/2012/1/>. – Назва з екрана.

References

1. *The Constitution of Ukraine*. Kiev: Right, 1996. Print.
2. “On banks and banking [electronic resource]: the law of Ukraine”. Web. <<http://zakon.nau.ua/doc/?code=2121-14>>.
3. “About National Bank [electronic resource]: the law of Ukraine”. Web. <<http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/679-14>>.
4. “On innovation [electronic resource]: the law of Ukraine”. Web. <<http://zakon4.rada.gov.ua>>.
5. “Guidelines on the formation of regional development strategies”. Web. <<http://zakon.nau.ua>>.
6. Matviyenko, V., and P. Matviyenko. *Banks: Play Strategy Economics*. Philosophical and economic views. Kiev: Science. opinion, 2003. Print.
7. Kovalev, A., V. Karpov, and N. Smentyna. *The strategy of economic and social development of the Odessa region by 2020*. Odessa: Astroprint, 2011. Print.
8. “The official rating of Ukrainian banks by February 2012 (Ukrainian banking portal)”. Web. <<http://banker.ua/officialrating/active/active/02/2012/1/>>.

Рецензенти:

Ковальов А.І. – доктор економічних наук, професор, проректор з наукової роботи Одеського національного економічного університету.

Уманець Т.В. – доктор економічних наук, професор кафедри економіки та управління національним господарством Одеського національного економічного університету.

УДК 336.717.8

ББК 65.262.1

Коваленко В.В.

СИСТЕМНІ ОСОБЛИВОСТІ ФІНАНСОВОГО ПОСЕРЕДНИЦТВА ТА ЙОГО ВПЛИВ НА РОЗВИТОК ФІНАНСОВОГО РИНКУ

Одеський національний економічний
університет,
Міністерство освіти і науки України,
кафедра банківської справи,
65026, м. Одеса,
вул. Преображенська, 8,
тел.: 0958480729,
e-mail: kovalenko-6868@mail.ru

Анотація. У статті розглянуто основні положення фінансового посередництва та його вплив на розвиток фінансового ринку. Обґрунтовано необхідність подальшого дослідження економічної сутності, принципів і завдань фінансового посередництва в забезпеченні стабільного функціонування фінансового ринку.

Доведено, що фінансове посередництво – це опосередкована професійна діяльність фінансових інститутів щодо ефективного акумулювання, розподілу фінансових ресурсів та їх управління шляхом надання фінансових послуг з метою формування стійких позицій розвитку фінансового ринку та забезпечення економічного зростання держави.

Обґрунтовано, що підвищення ефективності функціонування ринку фінансових послуг повинно відбуватися на підставі розвитку небанківських фінансових установ.

Подальша концепція розвитку небанківських фінансових установ повинна передбачати: системні зміни в роботі українського ринку фінансових послуг; становлення повноцінно розвинених фінансових установ; формування надійних механізмів захисту коштів громадян та інвесторів; створення дієвої системи захисту прав споживачів небанківських фінансових послуг; покращення інвестиційного клімату в Україні.

Ключові слова: банківська діяльність, фінансове посередництво, фінансовий ринок, небанківські фінансові посередники.

Annotation. In the article the substantive provisions of financial mediation and his influence are considered on financial market development. The necessity of further research of economic essence, principles and tasks of financial mediation is reasonable for providing of the stable functioning of financial market.

It is well-proven that financial mediation – it professional activity of financial institutes is mediated in relation to an effective accumulation, allocation of financial resources and their management by the grant of financial services with the purpose of forming of proof positions of financial market development and providing of economic increase of the state.

Reasonably, that the increase of efficiency of functioning of market of financial services must take place on the basis of development of unbank financial institutions.

Further conception of development of unbank financial institutions must provide for: system changes in-process the Ukrainian market of financial services; becoming of the valuably developed financial institutions; forming of reliable mechanisms of defence of money of citizens and investors; creation of the effective system of defence of rights for the consumers of unbank financial services; an improvement of investment climate is in Ukraine.

Keywords: bank activity, financial mediation, financial market, unbank financial mediators.

Вступ. Сучасний стан розвитку фінансового ринку характеризується динамічністю та конкуренцією між фінансовими посередниками. Модель фінансового посередництва в Україні є банкоорієнтованою, що зумовлено внутрішніми процесами перетворень в економіці. Унаслідок цього сформувалася система фінансових посередників, особливість якої – перевага банків над небанківськими фінансовими посередниками. При цьому банки домінують як за сумою сформованих активів, так і за кількістю і різноманітністю фінансових послуг.

Дослідженню проблеми розвитку фінансового посередництва приділяють велику увагу як вітчизняні, так і зарубіжні вчені. Зокрема, питання формування теоретичних засад розвитку фінансового посередництва висвітлені в працях таких авторів, як: В.В.Зимовець, С.П.Зубик, А.В.Канаєв, Л.В.Кузнєцова, І.М.Лазепко, В.І.Мищенко, А.М.Мороз, С.В.Науменкова, І.І.Рекуненко, С.В.Черкасова, А.І.Щетинін; питання регулювання та нагляду за фінансовими посередниками досліджували Г.Р.Балянт, М.П.Гойванюк, М.І.Зверяков, Л.В.Конопатська, О.В.Лук'янець, К.С.Раєвський, М.І.Самсонов.

Теоретичним і методологічним аспектам розвитку фінансового посередництва в зарубіжних країнах присвячено праці Р.Л.Акоффа, Д.Бойда, Дж.М.Кейнса, Ф.С.Мишкіна, М.Портера, Ю.В.Рожкова, П. Роуза, А.Томпсона, Ф.Труссарда, М.Хана, Г.Хоггарта, М.Чіхака, С.Шарпа.

Розвиток сучасного вітчизняного фінансового ринку свідчить про необхідність уточнення концептуальних положень фінансового посередництва, посилення їх конкурентних позицій і реорганізацію системи регулювання та нагляду. Реформування фінансового ринку потребує комплексного підходу, пошуку нових шляхів посилення конкурентних переваг вітчизняних фінансових посередників у країні в цілому, а також у регіонах зокрема.

Постановка завдання. Визначити економічну сутність, функції та завдання фінансового посередництва й обґрунтувати рівень його впливу на розвиток фінансового ринку.

Результати. Розвиток ринкової економіки неможливий без ефективно діючого фінансового ринку, на якому акумулюються, розподіляються та перерозподіляються тимчасово вільні кошти, трансформуючись у позичковий та інвестиційний капітали, що спрямовуються в різні галузі економіки. На фінансовому ринку діє багато учасників, проте найбільш активними з них є фінансові посередники, які професійно опосередковують рух фінансових ресурсів. В Україні фінансове посередництво розвивається за банкоцентричною моделлю, що означає перевагу банків над небанківськими фінансовими посередниками.

Для визначення ролі фінансових посередників на фінансовому ринку необхідно детально дослідити поняття “фінансовий ринок”.

Відсутнє єдине розуміння цієї фінансової категорії, є неточності у визначенні сегментів фінансового ринку, об’єкта купівлі-продажу. Деякі вчені виділяють фінансовий ринок у структурі грошового ринку, інші говорять про існування лише грошового ринку.

У зарубіжній літературі грошовий ринок ототожнюється з фінансовим ринком. Так, Л.Харріс, аналізуючи класичну та кейнсіанську моделі грошового ринку, ставить знак рівності між грошовим і фінансовим ринком [1, с.280]. Фредерік С.Мишкін дотримується такої ж думки, указуючи, що ринок грошей – це фінансовий ринок, на якому купують і продають короткострокові боргові інструменти [2, с.75].

На думку вітчизняних учених М.І.Савлука, А.М.Мороза, І.М.Лазепко, А.С.Гальчинського, грошовий ринок є самостійним економічним явищем, відмінним від фінансового ринку [3, с.93]. А.І.Щетинін виділяє грошовий ринок як частину фінансового ринку, на якому здійснюються короткострокові кредитні операції [4, с.109]. С.В.Мищенко і С.В.Науменкова відзначають, що сутнісні ознаки ринку фінансових послуг відображають його спорідненість із фінансовим ринком [5, с.25]. З нашої точки зору, грошовий ринок і ринок фінансових послуг є складовими фінансового ринку (рис. 1).

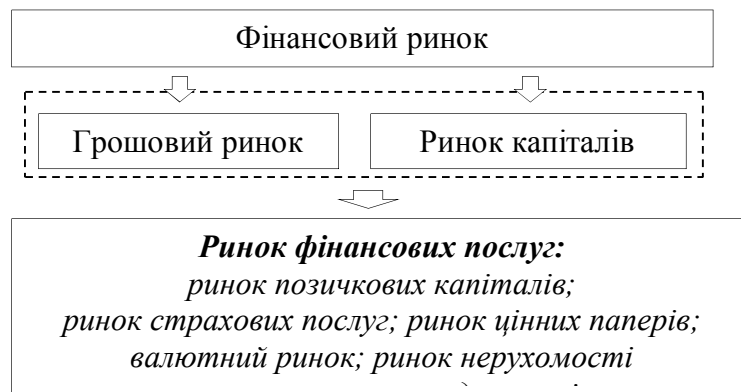

Рис. 1. Структура фінансового ринку (складено автором з використанням літературних джерел [3, с.94; 4, с.109; 5 с.29])

При визначенні об’єкта купівлі-продажу на фінансовому ринку існує декілька підходів. Деякі науковці вважають, що об’єктом виступають фінансові ресурси, інші – фінансові активи або гроші та цінні папери.

В.М.Шелудько визначає фінансові активи як специфічні не речові активи, які являють собою законні вимоги власників цих активів на отримання певного, як правило, грошового доходу в майбутньому [6, с.27].

На відміну від попереднього, де об’єктом купівлі-продажу на фінансовому ринку виступають фінансові активи, деякі науковці визначають його як фінансові ресурси.

Так, з позиції діяльності суб’єктів господарювання, К.В.Павлюк у своєму науковому дослідженні відзначає, що фінансові ресурси – це грошові накопичення і доходи, які створюються в процесі розподілу й перерозподілу валового внутрішнього продукту

(ВВП) і зосереджуються у відповідних фондах для забезпечення безперервності розширеного відтворення й задоволення інших суспільних потреб [7, с.24].

Л.В.Кузнецова підкреслює, що основним товаром на фінансовому ринку є фінансові ресурси в грошовій формі, а покупці купують ці ресурси у вигляді різноманітних фінансових послуг (фінансових інструментів), тобто для покупців ці ресурси є активами покупців (фінансових посередників) [8, с.63]. Узагальнивши вищезазначене, ми встановили джерела фінансових ресурсів і фінансові активи фінансових посередників (рис. 2).

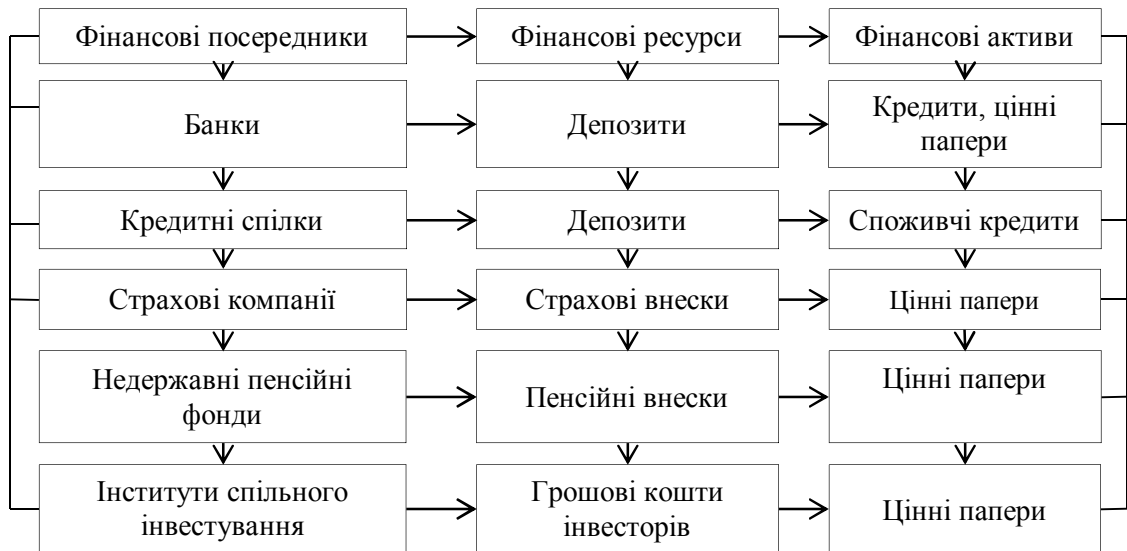

Рис. 2. Джерела фінансових ресурсів та фінансові активи фінансових посередників (складено автором)

Важливу роль у переміщенні капіталів між учасниками фінансового ринку відіграють фінансові посередники. Посередницькі фінансові установи, акумулюючи й об'єднуючи заощадження індивідуальних власників, мають унікальну можливість використовувати їх в інтересах усього суспільства країни шляхом інвестування фінансових ресурсів у різні галузі економіки у вигляді довгострокових кредитів, участі в капіталі інших суб'єктів господарювання, активній діяльності на ринку цінних паперів.

Згідно з Господарським кодексом України, фінансовим посередництвом є діяльність, пов'язана з отриманням і перерозподілом фінансових коштів, крім випадків, передбачених законодавством. Фінансове посередництво здійснюється установами банків та іншими фінансово-кредитними організаціями [9].

О.Бала пропонує розуміти під поняттям “фінансові посередники” такі “фінансові установи, які здійснюють спеціалізоване та універсальне обслуговування учасників ринку з приводу акумуляції вільних грошових коштів з метою отримання прибутку та задоволення потреб учасників фінансових відносин [10].

С.Черкасова дає таке визначення фінансового посередництва – “це діяльність з акумуляції та перерозподілу наявного у суспільстві вільного капіталу та реалізації фінансових операцій, що супроводжують ці процеси” [11, с.56]. Проте автор не визначає, які саме установи нададуть послуги з фінансового посередництва.

Ф.Мишкін вважає, що фінансове посередництво – це переміщення коштів від кредиторів до позичальників [2, с.44]. Таке бачення, на нашу думку, не зовсім повне, оскільки в цьому випадку увага зосереджується лише на боргових відносинах між інвесторами, фінансовими посередниками й позичальниками.

За визначенням В.Корнєєва, фінансове посередництво – це професійна діяльність банківських і небанківських фінансових установ щодо задоволення економічних потреб клієнтів шляхом надання їм відповідних фінансових послуг [12, с.12]. У цьому визначенні акцентується увага на поділі фінансових посередників на банківські й небанківські установи, що, на наш погляд, уточнює специфіку їх діяльності фінансових посередників.

На підставі проведеного аналізу наукової літератури, що присвячена науковим дослідженням сутності фінансового посередництва, стало можливим визначитися з основними концептуальними підходами до його трактування:

- *Функціональний* – підкреслює кредитну й інвестиційну функції фінансових посередників.
- *Інфраструктурний* – характеризує фінансових посередників з точки зору інфраструктури.
- *Інституційний* – визначає організаційний аспект фінансово-посередницької специфіки.
- *Спеціалізований* – фінансові посередники досліджуються залежно від спеціалізації.
- *Трансакційний* – характеризує сутність діяльності фінансових посередників як надання фінансових послуг клієнтам за невисокими трансакційними витратами.

Обґрунтовуючи класифікаційні ознаки фінансових посередників, слід відмітити, що вони не є стандартними для різних країн світу й залежать від стану розвитку фінансового ринку, потреб економіки країни, специфіки ведення бізнесу, рівня фінансової культури та інших чинників.

Системні особливості функціонування фінансового посередництва доцільно визначати через мету, завдання, функції та принципи (рис. 3).

У цілому, можна сказати, що фінансове посередництво в Україні представлено банківськими установами та небанківськими фінансовими установами.

Розвиток банківської діяльності сьогодні супроводжується впливом чинників, які мають політичний характер без прив'язки до економічного потенціалу суб'єктів економічної діяльності. Зазначене зумовлює тенденції, які пов'язані зі зміною структурної компоненти банківської системи (табл. 1).

Таблиця 1

Структурні компоненти розвитку банківської системи України за період 2007–2013 рр.

Назва показника	Роки						
	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
1. Кількість банків, які мають банківську ліцензію:	175	184	182	176	176	176	180
1.1. з них з іноземним капіталом	47	53	51	55	53	53	49
1.2. у тому числі зі 100 відсотковим іноземним капіталом	17	17	18	20	22	22	19
2. Частка іноземного капіталу в статутному капіталі банків, %	35	36,7	35,8	40,6	41,9	34,0	34,0

Дані табл. 1 свідчать про відтік капіталу банків з банківської системи України за рахунок іноземних інвестицій.

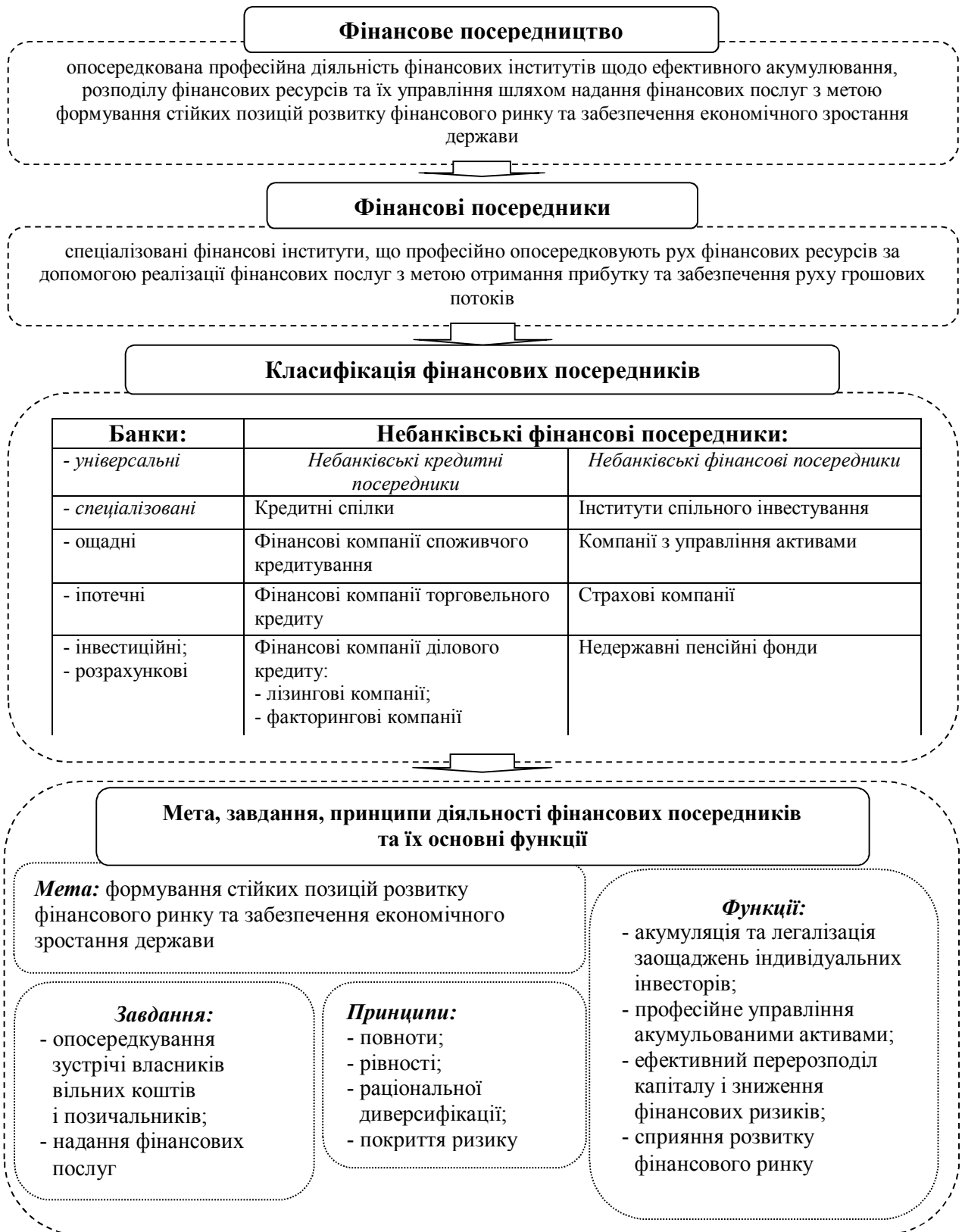

Рис. 3. Система фінансового посередництва

(складено автором з використанням літературних джерел [5, с.26;12, с.19–20; 13, с.18–21])

Нині одним з основних напрямів розвитку фінансового посередництва є забезпечення ефективного функціонування небанківських фінансових установ, структурний склад яких зображено на рис. 4.

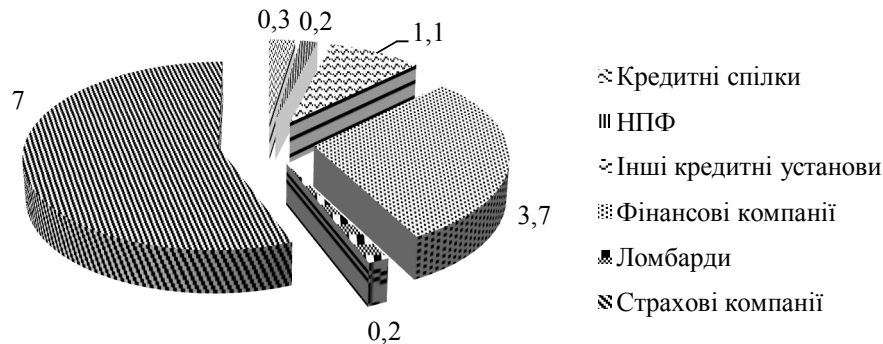

Рис. 4. Структура активів небанківських фінансових установ за станом на 01.01.2013, млрд грн

В Україні на 01.01.2013 налічувалось 2 041 одиниць небанківських фінансових установ, їх загальні активи складають 12,6 млрд грн.

Подальша концепція розвитку небанківських фінансових установ повинна передбачати: системні зміни в роботі українського ринку фінансових послуг; становлення повноцінно розвинених фінансових установ; формування надійних механізмів захисту коштів громадян та інвесторів; створення дієвої системи захисту прав споживачів небанківських фінансових послуг; покращення інвестиційного клімату в Україні.

Першочерговим з питань сьогодення є регулювання діяльності фінансових посередників в Україні. Світова фінансова криза, що розпочалася в жовтні 2008 року, продемонструвала недосконалість існуючих інституційних засад регулювання як банків, так і небанківських фінансових посередників, що, у свою чергу, негативно вплинуло на фінансовий стан фінансових посередників. Тому питання реорганізації контролюючо-регулюючих органів є досить актуальним.

План заходів щодо створення двох наглядових органів на три наступні роки, тобто 2013–2015 рр., – саме така поетапна трансформація системи регулювання та нагляду за фінансовими посередниками дозволить адаптуватись учасникам фінансового ринку. Для досягнення компромісу варто залучити до обговорення створення нового регулюючого органу не тільки представників державної влади, а й учасників ринку, саморегулюючі організації, професіоналів, наукову спільноту. Адже помилка на етапі формування в майбутньому негативно вплине на ефективність виконання покладених на органи регулювання та нагляду завдань (рис. 5).

Варто також сформувати відповідальну групу з представників учасників обговорення, професіоналів у відповідних галузях, яка займалась би процесом організації нової системи регулювання та нагляду.

Слід також, чітко окресливши особливості функціонування цих органів, створити відповідну нормативну базу, що відповідає б світовим стандартам регулювання фінансових посередників, і внести поправки до законодавчих актів, якими керуються у своїй діяльності Національний банк України, Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку, Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг.

Ефективність роботи нової системи регулювання та на фінансовому ринку залежатиме перш за все від того, як чітко будуть визначені завдання, принципи діяльності, функції, повноваження головуючого тощо. Важливо врахувати міжнародні стандарти функціонування органів регулювання та нагляду, оцінити й осмислити діяльність системи регулювання та нагляду за останні роки в Україні, узявши найкраще та відкинувши помилкові рішення. Нижче зазначено необхідні, на нашу думку, у сучасних умовах принципи діяльності системи органів регулювання та нагляду на фінансовому ринку.

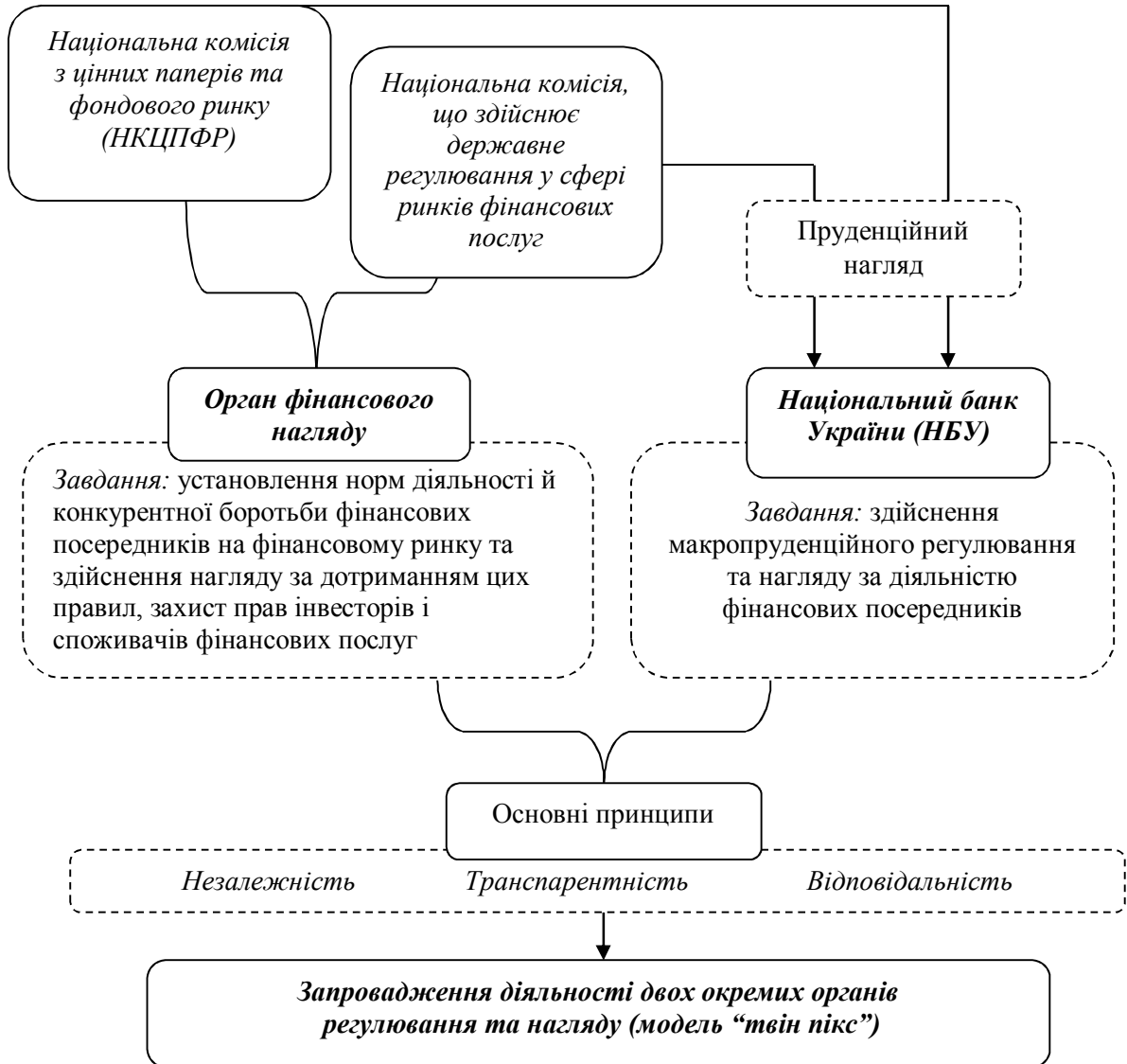

Рис. 5. Реорганізація державних органів регулювання та нагляду на фінансовому ринку України (складено автором з використанням літературних джерел [13; 14, с.9])

Результати. Остання фінансова криза засвідчила, що для підтримки стабільного розвитку банків як суб'єкта фінансового посередництва основні зусилля повинні бути спрямовані на підтримку її ліквідності, підвищення доступності кредитування та забезпечення санаційних, здебільшого превентивних, заходів для банків. Тому нова парадигма розвитку банківської системи повинна базуватися на макропруденційній політиці, яка передбачає комплекс превентивних заходів, націлених на мінімізацію ризику системної фінансової кризи, тобто ризику виникнення ситуації, у якій значна частина фінансового ринку визначається як неплатоспроможна або неліквідна, у результаті чого учасники ринку не можуть продовжувати діяти без підтримки грошової влади й органів нагляду.

До головних завдань макропруденційної політики слід віднести: підтримку стійкості фінансової системи до агрегованих шоків, включаючи рецесію та зовнішні шоки; обмеження надлишкових фінансових ризиків, що приймає на себе фінансова система в цілому; згладжування фінансового циклу.

Реалізація макропруденційної політики може бути проведена через модернізацію банківського нагляду й регулювання. Основною метою цього процесу є підвищення якості й ефективності наглядової функції Національного банку України для забезпечення довгострокової стабільності фінансової системи та банківської зокрема.

Концепція розвитку небанківських фінансових установ повинна містити:

По-перше, розвиток страхового бізнесу через перехід на міжнародні принципи регулювання страхової діяльності шляхом прийняття нової редакції Закону України “Про страхування”; створення системи гарантування прав страхувальників у разі банкрутства або неплатоспроможності страхових компаній зі страхування життя шляхом прийняття проекту Закону України “Про Фонд гарантування страхових виплат за договорами страхування життя”; розробку нової системи фінансових відносин між страховиками – членами Моторного (транспортного) страхового бюро України (МТСБУ) за договорами міжнародного страхування “Зелена картка”; супроводження переходу страховиків на Міжнародні стандарти фінансової звітності та забезпечення єдиного підходу до розкриття інформації у фінансовій звітності страховиків відповідно до цих стандартів.

По-друге, ринок кредитної кооперації: формування механізму підтримки ліквідності кредитних спілок; запровадження системи гарантування вкладів членів кредитних спілок; створення умов для забезпечення фінансової стабільності кредитних спілок; перехід на оперативний моніторинг за діяльністю кредитних спілок; створення загальнодоступної для споживачів інформаційної бази про основні показники діяльності кредитної установи.

По-третє, ринок недержавного пенсійного забезпечення: посилення координації щодо регулювання та нагляду за діяльністю компаній з управління активами НПФ з Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку; розширення прав роботодавців-платників та учасників НПФ на делегування своїх представників до складу рад фондів; перехід до застосування “правил розумного інвестора”.

1. Харис Л. Денежная теория / Л. Харис ; пер. с англ. ; [общ. ред. и вступ. ст. В. М. Усоскина]. – М. : Прогресс, 1990. – 750 с.
2. Мишкін Ф. С. Економіка грошей, банківської справи і фінансових ринків / Ф. С. Мишкін. – К. : Основи, 1998. – 963 с.
3. Гроші та кредит : підручник / [М. І. Савлук, А. М. Мороз, І. М. Лазепко та ін.] ; за заг. ред. М. І. Савлука. – 4-те вид., переробл. і допов. – К. : КНЕУ, 2006. – 744 с.
4. Щетинін А. І. Гроші та кредит : підручник / А. І. Щетинін. – [2-ге вид., переробл. та допов.]. – К. : Центр навч. л-ри, 2006. – 432 с.
5. Науменкова С. В. Ринок фінансових послуг : навч. посіб. / С. В. Науменкова, С. В. Міщенко. – К. : Знання, 2010. – 532 с.
6. Шелудько В. М. Фінансовий ринок : навч. посіб. / В. М. Шелудько. – [2-ге вид., випр. і допов.]. – К. : Знання-Прес, 2003. – 535 с.
7. Павлюк К. В. Фінансові ресурси держави : монографія / К. В. Павлюк. – К. : НІОС, 1998. – С. 176.
8. Кузнецова Л. В. Теоретико-методологічні засади фінансової діяльності банку : монографія / Л. В. Кузнецова. – Одеса : Атлант, 2009. – 324 с.
9. Господарський кодекс України від 16 січня 2003 року № 436-IV [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/436-15/page11>.
10. Бала О. Фінансове посередництво в Україні: сутність та види / О. Бала, О. Цізда // Науковий вісник НЛТУ України. – 2010. – Вип. 20.6. – С. 169–174.
11. Черкасова С. В. Ринок фінансових послуг : навч. посіб. для студ. вищ. закл. освіти / С. В. Черкасова. – Львів : Магнолія, 2007. – 496 с.
12. Корнеєв В. В. Фінансові посередники як інститути розвитку : монографія / В. В. Корнеєв. – К. : Основа, 2007. – 192 с.

13. Зимовець В. В. Фінансове посередництво : навч. посіб. / В. В. Зимовець, С. П. Зубик. – К. : КНЕУ, 2004. – 288 с.
14. Консультації щодо підвищення регулювання та нагляду за фінансовим сектором в Україні [Електронний ресурс] // Зелена книга НБУ. – Режим доступу : <http://www.bank.gov.ua>.
15. Міщенко В. Підвищення ефективності регулювання та нагляду за фінансовим сектором в Україні / В. Міщенко // Вісник НБУ. – 2010. – Серпень. – С. 4–9.

References

1. Heris, Lourens. *A money theory*. Moscow: Progress, 1990. Print.
2. Mishkin, Frederik. *Economy of money, banking and financial markets*. Kiev: Bases, 1998. Print.
3. Savluk, Nicolay, Moroz, Anatoly, Lazepko Igor and adder. *Money and credit*. Kiev: KNEU, 2006. Print.
4. Shchetinin, Anatoly. *Money and credit*. Kiev: Center of educational literature, 2006, Print.
5. Naumenkova, Svetlana, and Mishchenko, Svetlana. *Market of financial service*. Kiev: Knowledge, 2010. Print.
6. Shelud'ko, Valentina. *Financial market*. Kiev: Knowledge-press, 2003. Print.
7. Pavljuk, Klavdiya. *Financial resources of the state*. Kiev: NIOS, 1998. Print.
8. Kuznecova, Lyudmila. *Theoretical and methodical principles of financial activity of bank*. Odessa: Atlant, 2009.
9. (2003, January 16). *Economic code of Ukraine*. Retrieved of from <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/436-15/page11>.
10. Bala, Olga, and Cizda Oksana. "Financial mediation in Ukraine: essence and types". *Naukovij visnik NLTU Ukrain* 20/6 (2010):169–174. Print.
11. Cherkasova, Svetlana. *Market of financial services*. Magnolia, Lviv, 2007. Print.
12. Kornejev, Viktor. *Financial mediators as institutes of development*. Osnova, Kiev, 2007. Print.
13. Zimovec, Vladislav. *Financial mediation*. KNEU, Kiev, 2004. Print.
14. (2014, 4 January). *Consultations in relation to an increase in relation to the increase of adjusting and supervision after a financial sector in Ukraine*. Retrieved of from <http://www.bank.gov.ua>.
15. Mishchenko, Vladimir. "Increase of efficiency of adjusting and supervision after a financial sector in of of Ukraine." *Announcer of the National of bank Ukraine* 9 (2010): 4–9.

Рецензент:

Ткачук І.Г. – доктор економічних наук, професор, зав. кафедри фінансів ДВНЗ "Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника".

УДК 336.1:338.28
ББК 65.26

Білуй М.М.

ФІНАНСУВАННЯ ПРОГРАМ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЖИТЛОМ: СТАН І ПЕРСПЕКТИВИ

ДВНЗ "Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника",
Міністерство освіти і науки України,
кафедра фінансів,
76000, м. Івано-Франківськ, вул. Шевченка, 57,
тел. : 0991731896,
e-mail: biluy.m@i.ua

Анотація. Фінансування державних програм забезпечення житлом є недостатнім, оскільки сьогодні на квартирному обліку перебуває достатня кількість громадян. Стаття спрямована на проведення аналізу фінансування державою пріоритетних програм забезпечення громадян житлом. Перспективою для фінансування цих програм ми вбачаємо створення потужного державного інвестиційного ресурсу, що дозволяє за рахунок повернення кредитів вдосконалити механізм реалізації житлового кредитування на відновлюваній основі.

Ключові слова: фінансування державних програм, доступне житло, лізинг нерухомості.